

Pràcticum III

Codi: 103702

Crèdits: 2

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Miquel Àngel Essomba Gelabert

Correu electrònic: MiquelAngel.Essomba@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Empar Garcia Lopez

Anna Diaz Vicario

Prerequisits

És molt recomanable que l'estudiant que estigui matriculat del Pràcticum III ho estigui també de Planificació, Investigació i Innovació.

Per poder desenvolupar el Pràcticum III cal tenir com a referència el centre de pràctiques en el que s'ha realitzat el Pràcticum II.

Objectius

1. Analitzar les característiques de les innovacions en els contextos escolars.
2. Conèixer les principals tendències i accions institucionals d'innovació educativa a Catalunya.
3. Elaborar projectes d'innovació educativa en l'àmbit de l'educació comunitària.
4. Vincular la innovació, la planificació educativa i la investigació amb el desenvolupament professional docent i de l'organització escolar.

Competències

- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la gestió de la mateixa.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Assumir la dimensió educadora de la funció docent i fomentar l'educació democràtica per una ciutadania activa.
- Col·laborar en els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social.
- Conèixer l'organització de les escoles d'educació primària i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament.

- Conèixer les àrees curricular de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que tinguin en compte la igualtat de gènere, la equitat i el respecte cap als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
2. Analitzar críticament la realitat educativa observada a fi de proposar millores des d'una perspectiva innovadora
3. Analitzar i avaluar críticament les situacions d'ensenyament i d'aprenentatge des de la perspectiva de l'escola inclusiva
4. Col·laborar amb els professionals de l'escola a fi d'extraure la informació rellevant dels projectes d'innovació analitzats.
5. Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.
6. Coordinar-se amb els altres docents en el plantejament educatiu i en la concreció de les tasques d'ensenyament-aprenentatge.
7. Demostrar interès per conèixer i comprendre les funcions i tasques que realitzen les institucions socials.
8. Descriure i explicar els fets i situacions relacionats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge observats i viscuts. Interpretar, contrastar i argumentar segons els propis criteris.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Discutir de forma documental i raonada els diferents punts de vista i saber trobar-ne les connexions i punts comuns.
11. Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que tinguin en compte la igualtat de gènere, la equitat i el respecte cap als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
12. Establir criteris d'avaluació per a les activitats planificades que sorgeixin del mateix procés d'ensenyament i aprenentatge.
13. Implicar-se en la dinàmica del centre i de l'aula a l'hora de fer propostes d'innovació relacionades amb el context del centre i de l'aula.
14. Mantenir una actitud de respecte del medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques sostenibles, que atenguin la igualtat de gènere, l'equitat i el respecte dels drets humans.
15. Observar críticament la realitat de l'escola parant especial atenció als projectes d'innovació, reflectint aquest coneixement pràctic en les propostes de millora.
16. Planificar activitats de llengua i matemàtiques, explicitant la seva intencionalitat didàctica.
17. Planificar i realitzar activitats que fomentin en els alumnes una ciutadania activa.
18. Reflexionar sobre les potencialitats de la interdisciplinarietat en el marc de l'actual proposta curricular.
19. Seleccionar la informació clau per a efectuar propostes de millora en els centres d'educació primària.

Continguts

1. La innovació educativa a Catalunya.
 - 1.1. Les tres primaveres de la innovació educativa.
 - 1.2. Innovació i sistema educatiu: la necessitat de l'actualització.
 - 1.3. Models d'innovació basats en la formació i desenvolupament professional del professorat.
 - 1.4. Models d'innovació basats en el treball col·laboratiu i en xarxa.
2. El context i els protagonistes de la innovació.
 - 2.1. Educació comunitària i innovació educativa.
 - 2.2. Els equips directius i el lideratge de la innovació.
 - 2.3. La comunitat educativa en la innovació: famílies, alumnat.
 - 2.4. Recursos i suports per a la innovació educativa. El rol de la inspecció i dels serveis educatius.
3. Disseny de projectes d'innovació.
 - 3.1. Les fases de la innovació.
 - 3.2. L'estructura dels projectes d'innovació.
 - 3.3. La difusió de la innovació en la realitat escolar i la comunitat de referència.

Metodologia

La metodologia de treball de l'assignatura es fonamenta en dues tipologies d'activitat:

- Lectura de documents i debats presencials sobre innovació educativa (part teòrica)
- Elaboració d'una proposta d'innovació (part pràctica)

PART TEÒRICA

La reflexió teòrica sobre els continguts de l'assignatura es realitzarà a partir de dos processos: lectura de documents i debats presencials sobre innovació educativa, en intervals de 15 dies. És a dir, una setmana es dedicarà a la lectura de documents, la següent a l'assistència als debats presencials, la següent a la lectura de documents i així successivament fins a la finalització del temari. La lectura de documents està directament associada als debats programats.

EVIDÈNCIES D'APRENTATGE DE LA PART TEÒRICA

La lectura dels documents, i l'assistència participativa als debats és obligatòria, i caldrà aportar evidències dels aprenentatges efectuats:

- a) Sobre cada document, cal elaborar individualment i/o en grup un text reflexiu de 300-400 paraules, en el qual cal deixar constància de l'activitat reflexiva de relació entre el contingut del document i la realitat educativa del centre en què l'estudiant/s ha/n realitzat el Practicum II.
- b) Sobre l'assistència als debats presencials, cal efectuar individualment una PREGUNTA INTEL·LIGENT i justificada, i enviar-la al professorat amb antelació al debat.

PROVA ESCRITA DE LA PART TEÒRICA

Al final del període de Practicum III, l'estudiant haurà d'assistir i superar una prova d'avaluació escrita de caràcter individual, relacionada amb els continguts dels documents analitzats durant l'assignatura i els debats efectuats. Aquesta prova consistirà en preguntes obertes de resposta breu, almenys una pregunta sobre cada document treballat.

PART PRÀCTICA

La part pràctica de l'assignatura consisteix en l'elaboració individual d'una proposta d'innovació educativa sobre educació comunitària per a l'escola en la qual l'estudiant va realitzar el Practicum II.

Les àrees temàtiques d'educació comunitària sobre les quals es pot elaborar la proposta són les següents:

- Relacions famílies-professorat

- Relacions intergeneracionals
- Arts, cultura i educació
- Millora del medi ambient de l'entorn
- Educació en el lleure en temps de migdia o extraescolar

Es pot abordar qualsevol altra temàtica vinculada amb l'educació comunitària que no coincideixi amb aquestes àrees temàtiques, i que l'estudiant consideri pertinent, prèvia comunicació i autorització per part del professor.

La proposta d'innovació educativa s'ha de redactar en un document que ha de tenir el següent índex i extensió orientativa:

1. Justificació del tema d'elecció (PER QUÈ). L'estudiant es pot basar en el document de treball número 2 de l'assignatura PLANIFICACIÓ, INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ. Extensió: 300 paraules.
2. Anàlisi del context sociològic del centre escolar (ON). L'estudiant es pot basar en el document de treball número 3 de l'assignatura PLANIFICACIÓ, INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ, així també com fonts documentals del propi municipi de referència. Extensió: 1.000 paraules.
3. Proposta d'innovació educativa - planificació estratègica (QUÈ i QUAN). L'estudiant es pot basar en el document de treball número 1 de l'assignatura PLANIFICACIÓ, INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ. Extensió: 3.000 paraules.
4. Anàlisi de les condicions prèvies del centre escolar (QUANT). L'estudiant es pot basar en el document de treball número 5 de l'assignatura PLANIFICACIÓ, INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ. Extensió: 1.000 paraules.
5. Sistema de control de qualitat - enquesta de satisfacció dels participants (QUI). L'estudiant es pot basar en el document de treball número 4 de l'assignatura PLANIFICACIÓ, INVESTIGACIÓ I INNOVACIÓ. Extensió: 1.000 paraules.
6. Referències utilitzades.

El lliurament del document haurà de fer-se mitjançant les condicions que el professorat farà públiques durant la primera sessió de l'assignatura.

PART PRÀCTICA: PRESENTACIÓ DE PROPOSTES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

Per concloure el procés d'elaboració de la proposta d'innovació educativa, l'estudiant haurà de participar activament en una sessió única de presentació de projectes, d'una duració aproximada de 90 minuts. El format d'aquesta sessió serà en seminari de petit grup, i l'agrupament el realitzarà el professor en funció de les temàtiques elegides i els centres escolars de referència.

Aquesta sessió serà presencial, i tant els grups de seminari com la data concreta es comunicarà almenys amb una setmana d'antelació.

CALENDARI DE LES SESSIONS

Primera sessió - grup 21: 6/5, grup 31: 5/5, grup 41: 7/5, grup 71: 7/5

Debats innovació educativa - grup 21: 20/5 i 3/6, grup 31: 19/5 i 2/6, grup 41: 21/5 i 4/6

Prova teòrica - grup 21: 10/6, grup 31: 9/6, grup 41: 11/6, grup 71: 11/6

Presentacions propostes innovació - grup 21: 17/6, grup 31: 16/6, grup 41: 18/6, grup 71: 18/6

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Debats innovació educativa	15	0,6	13, 15, 19

Presentació propostes innovació	5	0,2	13, 15, 19
Tipus: Supervisades			
Tutories	5	0,2	13, 15, 19
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	25	1	13, 15, 19

Avaluació

PROVA TEÒRICA

Es realitzarà una prova de coneixements teòrics. Aquesta prova serà escrita i/o oral, i serà realitzada de forma individual al final de l'assignatura. Per superar la prova teòrica cal obtenir una qualificació igual o superior a 5. En el supòsit que l'estudiant no superi aquesta qualificació, disposarà d'una segona oportunitat extraordinària de recuperació que acordarà amb el professorat. Dies de la prova teòrica: grup 21: 25/6/2020; grup 31: 17/6/2020; grup 41: 26/6/2020; grup 71: 26/6/2020.

PROPOSTA D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

S'elaborarà una proposta d'innovació educativa, adequada i adaptada al centre de pràctiques de referència. Seguint un guió específic caldrà que es demostrin les diferents competències considerades. Com a conseqüència del treball, caldrà fer una presentació del projecte d'innovació en sessió de seminari, posant èmfasi en el projecte en sí i en la consideració del context per a justificar la proposta. Els criteris per a l'avaluació del projecte d'innovació educativa són els següents:

- El document explicatiu del projecte s'ajusta als criteris i al guió previst en el document sobre el projecte, pel que fa a estructura, contingut i extensió.
- El document explicatiu del projecte s'adequa a les normes universitàries generals de presentació de treballs (format, ortografia, referències)
- El projecte d'innovació educativa és únic i original.
- El projecte d'innovació educativa és coherent amb el context de l'escola per a la qual l'estudiant ha pensat el projecte.
- El projecte d'innovació educativa relaciona de forma correcta i coherent els seus components entre si.
- El projecte d'innovació educativa demostra que l'estudiant ha assolit les competències d'aprenentatge previstes a la guia docent de l'assignatura.

Per superar el projecte d'innovació educativa cal obtenir una qualificació igual o superior a 5. En el cas que l'estudiant no obtingui aquesta qualificació, aquest pactarà amb el professor quines són les parts del projecte que cal refer, i sota quins criteris, i en lliurarà una segona versió en el termini acordat entre ambdós.

EVIDÈNCIES D'APRENTATGE PART TEÒRICA

Els textos reflexius i les preguntes dels debats seran avaluats a partir d'un doble criteri: APTE / NO APTE. Per poder accedir a la superació de l'assignatura, cal obtenir una qualificació d'APTE en tots els textos reflexius i les preguntes dels debats. L'aptitud es demostra en la maduresa i la qualitat de la producció pel que fa a la relació del contingut del text i el centre de pràctiques del Practicum II. La qualificació dels textos reflexius i de les preguntes dels debats serà publicada en el termini d'una setmana posterior al lliurament. En el supòsit que l'estudiant no hagi obtingut la qualificació d'APTE en algun dels textos reflexius o de les preguntes dels debats, o bé n'ha lliurat en el termini establert, té la possibilitat de recuperació d'aquest text mitjançant la resposta a una pregunta addicional sobre la lectura corresponent en el marc de la prova teòrica de l'assignatura.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.

L'assistència a les activitats dirigides és obligatòria. Una absència haurà de ser justificada. En cap cas les absències poden representar un pes superior al 20% del temps de les activitats dirigides.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidències aprenentatge part teòrica	10%	0	0	2, 3, 5, 7, 8, 10, 15
Proposta d'innovació educativa	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Prova teòrica	50%	0	0	3, 8, 19

Bibliografia

ALBERT, M.J. (2007): La investigación educativa: claves teóricas. McGraw-Hill: Madrid.

BISQUERRA, R. (Coord.) (2004): Metodología de la investigación educativa. La Muralla: Madrid

DE MIGUEL, M. (Coord.) (1996): El desarrollo profesional docente y las resistencias a la innovación educativa. Servicio de publicaciones de la Universidad de Oviedo: Oviedo.

IMBERNÓN, F. (1994): La formación y el desarrollo profesional del profesorado: hacia una nueva cultura. profesional. Graó: Barcelona.

IMBERNÓN, F. (2002): La investigación educativa como herramienta de formación del profesorado: reflexión y experiencias de investigación educativa. Graó: Barcelona.

SÁNCHEZ HUETE, J. C. (Coord) (2008): Compendio de Didáctica General. Editorial CCS: Madrid.

SEPÚLVEDA, F.; RAJADELL, N. (Coords.) (2001): Didáctica General para Psicopedagogos. UNED: Madrid.

TEJADA, J. (1998): Los agentes de la innovación en los centros educativos : profesores, directivos y asesores. Aljibe: Málaga.

TEJADA, J.; GIMÉNEZ, V. (Coords.) (2007): Formación de formadores. Escenario institucional. Thomson: Madrid.

TORRE, S. de la (Coord.) (1998): Cómo innovar en los centros educativos. Escuela Española: Madrid.